

Bilag IV.

Til Regering og Rigsdag.

I Anledning af de ved Folketingsmanden for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds henholdsvis den 26. Januar og den 9. Februar d. A. i Folketinget indbragte Andragender og det af den højtærede Trafikminister under 9. Marts d. A. ligeledes i Folketinget fremsatte Lovforslag angaaende Udløbsforholdene ved Ringkøbing Fjord skal vi undertegnede paa Lodsejernes Vegne tillade os at udtale følgende:

Efter at Udløbet ved Hvide Sande var aabnet, blev Oversvømmelserne saa hyppige og voldsomme, at Landbruget led store, ja meget store Tab derved. Regeringsmedlemmer og Rigsdagsmænd overbeviste sig ved Selvsyn om Skadens Størrelse, og der tilkendtes som bekendt Landboerne omkring Fjorden betydelige Erstatningsbeløb, ja, man mener endog, at de ivrigste Tilhængere af Hvide Sande-Kanalen har modtaget Erstatning.

Da saa Værkerne ved Hvide Sande paa Trods af saa mange sagkyndige Beregninger var ødelagte, og det blev nødvendigt at lukke Kanalen og samtidig aabne et nyt Udløb ved Gødelen, forbedrede Forholdene sig straks. Store Dele af de betydelige Engstrækninger gav i 1916 et særdeles rigeligt Udbytte.

Naar det i ovennævnte Andragende fremføres, at Gødel-Udløbet ikke virker stærkere end det gamle Nyminde-Udløb, maa dette betegnes som ganske misvisende, hvilket ogsaa tydeligt vil fremgaa af den Omstændighed, at saa godt som alt Høet — trods det ualmindelig stærke Nedslag i 1916 — blev bjærget i Fjordengene, medens dette ikke var Tilfældet f. Eks. højere oppe i Skernaa-Dalen, hvor Afvandingen bestemmes af Strømmene og deres Tilstand, saaledes som det ogsaa i sin Tid er fremhævet af daværende Vandbygningsdirektør Otterstrøm. I øvrigt tillader vi os at henvisse til Vandbygningsvæsenets seneste Observationer, der utvivlsomt yderligere vil belyse disse Kendsgerninger.

Det nye Udløb ved Gødelen, der ikke har været støttet ved Sandpumpning eller paa nogen som helst anden Maade, og som trods alle Spaadomme herom ikke er vandret mod Syd, har saaledes i flere Henseender virket langt over Forventning og derved paa en Maade kuldcastet de af den højtærede Kommission af 1. September 1914 opstillede Beregninger, baade hvad angaar Vandstandsforholdene og Afgrødeværdierne.

Vi undres paa, at der i Andragendet af 9. Februar fremhæves at „ disse Eksperimenter med korte Mellemløb med afvekslende Fersk- og Saltvand volder meget store pekuniære Tab“, al den Stund Eksperimenterne netop indleddes med Gennemgravningen af Hvide Sande og saaledes er fremkaldt af Andragerne selv.

Da Forholdene saaledes i enhver Henseende synes at tale til Gunst for Gødel-Kanalen, havde vi haabet, at man i hvert Fald vilde have bibeholdt en passende Forsøgstid, hvor der kunde indvindes sikre Erfaringer for Kanalens Brugbarhed, inden der skredes til nye Millionforetagender ved Hvide Sande, og vi havde saa meget sikrere ventet en saadan Prøvetid, som Hvide Sande-Forsøget strakte sig over 4—5 Aar med Millionudgifter for Staten, medens Forsøgstiden med Gødel-Kanalen synes at kunne forløbe uden en Øres Udgift.